

De Peel maakt het in Brainport

Samen werken aan een adaptieve economie in De Peel

De Peel maakt het in Brainport

Samen werken aan een adaptieve economie in De Peel

ECONOMISCHE AGENDA DE PEEL 2016-2020

maart 2016

Inhoudsopgave

1	In De Peel werken we samen aan een adaptieve economie	5
1.1	De Peel maakt het in Brainport	5
1.2	Integrale economische ontwikkeling op drie domeinen	5
1.3	De overheid als verbinder	6
2	Business & Innovation – Bedrijvigheid, Ondernemerschap en Innovatie	7
2.1	Samenwerking	7
2.2	Technologische innovatie	7
2.3	Design	7
2.4	Circulaire economie	8
2.5	Stimuleren van vijf speerpuntsectoren	8
2.5.1	Agro & Food	8
2.5.2	Automotive	10
2.5.3	Slimme maakindustrie	11
2.5.4	Zorg	12
2.5.5	Vrijtijdseconomie	13
2.6	Actielijnen Business & Innovation	14
3	People – Arbeidsmarkt en Onderwijs	15
3.1	Verbinden van werkgelegenheid, arbeidsmarkt en onderwijs	15
3.2	Versterken van ondernemerschap	16
3.3	Actielijnen People	16
4	Basics – Ondernemers- en Vestigingsklimaat	17
4.1	Ruimte voor bedrijven – flexibel en laagdrempelig	17
4.2	Optimale ontsluiting – fysiek én digitaal	17
4.3	Ruimte voor logistieke dienstverlening	18
4.4	Actielijnen Basics	18
5	Governance - een faciliterende en stimulerende overheid	20
5.1	Stimuleren, faciliteren en ondersteunen van samenwerking	20
5.2	Aanjagen van nieuwe ontwikkelingen	21
5.3	Uitdragen en promoten van De Peel	21
5.4	Feiten en cijfers op orde	21
5.5	Actielijnen Governance	22

1 In De Peel werken we samen aan een adaptieve economie

Deze Economische Agenda De Peel 2016-2020 heeft tot doel de economische ontwikkeling van De Peel concreet richting en invulling te geven. De agenda is vormgegeven op verzoek van de gemeenten in De Peel en de Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging (BZW) en ze is tot stand gekomen in samenwerking met diverse actoren uit De Peel afkomstig uit de gehele multiple helix. Het is de bedoeling met deze agenda de inzet van de vele partijen in De Peel te bundelen richting dezelfde "stip aan de horizon" en hen vlechten tot een netwerk dat gezamenlijk tot een economisch slagvaardige regio leidt.

1.1 De Peel maakt het in Brainport

De Peel is een drager van de Brainport regio waar concrete actie hoog in het vaandel staat. Praktische toepassing van nieuwe vindingen en daar nieuwe bedrijvigheid uit genereren is een kracht van De Peel die van oudsher heeft bijgedragen aan de welvaart. Waar Brainport een ambitie heeft geformuleerd "Naar een top economische regio van wereldformaat" heeft De Peel haar ambitie gevat onder de vlag: *"De Peel maakt het in Brainport"*.

Om invulling te geven aan deze ambitie in De Peel wordt er nauw samengewerkt aan het creëren van toegevoegde waarde door inzet van technologische innovatie en design, waar mogelijk gekoppeld aan de uitgangspunten van circulaire economie.

In De Peel zien we dat de wereld om ons heen razendsnel verandert, dat nieuwe markten ontstaan, crossovers tussen sectoren op de meest wonderlijke momenten worden gemaakt en technologische innovaties voorheen niet gedroomde mogelijkheden creëren. Om in een dergelijke wereld overleefd te blijven, is het nodig een adaptieve regionale economie te creëren die snel kan meebewegen, of daar zelfs al op anticipeert danwel de veranderingen veroorzaakt.

1.2 Integrale economische ontwikkeling op drie domeinen

Om de economie in De Peel integraal én gestructureerd te ontwikkelen, wordt er ingezet op ontwikkeling binnen drie domeinen waarbinnen concrete actielijnen zijn geformuleerd:

1. Business & Innovation – Bedrijvigheid, Ondernemerschap en Innovatie
2. People – Arbeidsmarkt en Onderwijs
3. Basics – Ondernemers- en Vestigingsklimaat

Met de invulling van economische ontwikkeling op deze drie domeinen wordt aangesloten op de structuur zoals die is gekozen door Brainport Development en Agrifood Capital die vergelijkbare domeinen hanteren.

1.3 De overheid als verbinder

Economische ontwikkeling is in de eerste plaats een zaak van ondernemers en van de organisaties die hen ondersteunen zoals bijvoorbeeld de BZW. De overheid staat op haar beurt echter aan de lat om een omgeving te creëren die ervoor zorgt dat er nieuwe verbindingen ontstaan, dat er ruimte is om te ondernemen (fysiek en binnen de regelgeving) en dat de regio optimaal ontsluit. Daarnaast hebben alle samenwerkende partijen een belangrijke rol bij de profilering van De Peel als regio met dat ideale ecosysteem om daarmee De Peel en alle partijen die samen dat ecosysteem vormen te tonen op een wereldtoneel van nieuwe kansen, mogelijkheden en netwerken. Hierin kan de overheid, als behartiger van het algemeen belang uitstekend een voortrekkersrol vervullen als dé verbindende partij die het welzijn van de regio als geheel nastreeft.

2 Business & Innovation – Bedrijvigheid, Ondernemerschap en Innovatie

Versterken van het vermogen om toegevoegde waarde te creëren is de essentie van dit domein tezamen met het versterken van de regionale concurrentiekracht. Om dit te bereiken zet De Peel in op een verdere ontwikkeling van vijf speerpuntsectoren. Dit zijn sectoren die een stevige basis hebben in De Peel en die De Peel een belangrijk deel van haar werkgelegenheid verschaffen, nu en in de toekomst. Concreet gaat het om de speerpuntsectoren: agro & food, automotive, slimme maakindustrie, zorg en vrijetijdseconomie.

Om de ontwikkelingen binnen deze speerpuntsectoren de gewenste vlucht te geven, wordt er een aantal ingrediënten toegevoegd aan elke speerpuntsector en dat zijn: *samenwerking, technologische innovatie, design en circulaire economie*. Deze ingrediënten zullen hierna kort worden toegelicht.

2.1 Samenwerking

Samenwerking binnen sectoren, binnen ketens, maar ook over de grenzen van sectoren, ketens en zelfs de regio heen. Dat is nodig om te komen tot een pluriforme patchwork deken van doeners in De Peel die elkaar helpen nieuwe ontwikkelingen vorm te geven. Hiermee ontstaat een breed (multiple helix) netwerk waarin overheid, ondernemers, maatschappelijke organisaties en onderwijs elkaar snel vinden en helpen. Dit hechte netwerk waarbinnen partijen elkaar leren kennen, elkaar gaan vertrouwen en uiteindelijk gaan samenwerken aan gezamenlijke initiatieven geeft De Peel haar adaptiviteit om snel op kansen en bedreigingen te kunnen reageren. Het netwerk vormt daarmee de basis voor nieuwe ontwikkelingen en crossovers.

2.2 Technologische innovatie

Technologische innovatie en met name de praktische toepassing van nieuwe technieken is van oudsher een kracht van De Peel. De ambitie om De Peel als dé werkplaats voor vernieuwing in Brainport te ontwikkelen sluit hier naadloos bij aan. Innovaties die tot stand komen op universiteiten in Eindhoven, Leuven, Aachen en Wageningen zoeken een praktische toepassing (kennisvalorisatie) en daar ligt de kracht van De Peel. De “schuurtjesmentaliteit van klooiën” vormt de voedingsbodem waarop deze innovatie technologische ontwikkelingen worden omgezet naar praktische toepassingen waar geld mee wordt verdiend. De koppeling met universiteiten en hogescholen alsook met organisaties als Greenport Venlo, Foodpark Veghel, Brainport Development, Agrifood Capital en Food Valley in Wageningen is daarbij essentieel als voedingsbron van inspiratie en innovatie.

2.3 Design

De Peel is onderdeel van een regio die internationaal een leidende rol speelt op het gebied van design. Dutch Design is stevig verankerd in de Brainport regio en wordt gedragen door een jaarlijkse Dutch Design Week (georganiseerd door de in Eindhoven gevestigde Dutch Design Foundation). Binnen deze regio speelt de Design Academy in Eindhoven als HBO instelling een belangrijke rol, gesteund op VMBO en MBO niveau door het Sint Lucas.

Toegepast design en nieuwe vindingen op het gebied van product design, co-creatie en materiaalgebruik in combinatie met de waarden van de circulaire economie (zoals bijvoorbeeld efficiënt grondstofgebruik, cradle2cradle, biomimicry) creëren kansen om het concurrentieniveau van de bedrijvigheid in De Peel nationaal en internationaal een voorsprong te geven.

2.4 Circulaire economie

Circulaire economie draait om maximalisatie van de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen met een gelijktijdige minimalisering van waardevernietiging. De ambitie van De Peel is om te excelleren in circulaire economie, wat concreet is gemaakt in "100% circulair in 2030". In De Peel is inmiddels reeds een aantal initiatieven opgestart op het vlak van circulaire economie en duurzaamheid zoals de "Versnellingsagenda Duurzaamheid Helmond – Alle lichten op groen" en een verkenning naar de mogelijkheden van circulaire economie in de gemeente Someren. Daarnaast is in Deurne Energyport Peelland opgezet die zich actief bezig houdt met het sluiten van kringlopen, het verwaarden van reststromen en het energieneutraal maken van De Peel. Door in te zetten op een voorbeeldrol van De Peel nemen bedrijven in De Peel een voorsprong op de rest van de wereld, waarmee zij hun wereldwijde concurrentiepositie kunnen versterken.

2.5 Stimuleren van vijf speerpuntsectoren

De Peel zet voor haar economische ontwikkeling in op vijf speerpuntsectoren: **agro & food, automotive, slimme maakindustrie, zorg en vrijetijdseconomie**. Niet verrassend, sluiten deze speerpuntsectoren aan op ontwikkelingen op Europees, nationaal, provinciaal en regionaal niveau waar zij worden gezien als de toekomstige dragers van de economie. De ontwikkeling van deze speerpuntsectoren zal samen met de sleutelfiguren uit deze sectoren worden ingevuld in concrete uitvoeringsagenda's per speerpuntsector waarbij de ingrediënten uit de voorgaande paragrafen zullen worden toegevoegd. Daarbij zal er worden gezocht naar kansen binnen deze vijf sectoren, maar met name ook op ontwikkelingen op kruispunten van deze sectoren in de vorm van zogenaamde *crossovers*. Voorbeelden daarvan zijn agro en zorg, food en zorg, vrijetijdseconomie en agro, etc., etc.. Startpunt ligt echter in deze vijf speerpuntsectoren en in de navolgende paragrafen zullen deze nader worden besproken en wordt er aangegeven waar elke speerpuntsector specifiek op inzet in haar uitvoeringsagenda en haar ontwikkeling de komende jaren.

2.5.1 Agro & Food

Basis voor de speerpuntsector Agro & Food is de ambitie die provinciaal is geformuleerd: Brabant wil tot de slimste en duurzaamste agrofoodregio's van Europa behoren. De Peel vormt een belangrijke drager waarbij zij zowel een primaire agrarische sector (agro) kent die vooral in het landelijk gebied aanwezig is, als een voedselverwerkende industrie (food) die met name in het stedelijk gebied aanwezig is. Deze twee delen van de keten zijn beiden in De Peel aanwezig, maar zij zijn niet altijd automatisch met elkaar verbonden en zullen in deze agenda dan ook apart worden beschouwd. Daarnaast wordt er een derde programmalijn toegelicht die draait om *biobased business / new business* en de verwaarding van reststromen.

Primaire agrarische sector (agro)

In de Peel ruimte bieden aan een duurzame en verantwoorde ontwikkeling van de primaire agrarische sector is essentieel. Hierbij kunnen technologische ontwikkelingen een belangrijke rol spelen in de verduurzaming alsook in de verdere mechanisatie en automatisering (robotisering) binnen de agrarische bedrijven om kostprijzen beheersbaar te houden. We zullen agrarische bedrijven zien die op ondernemerschap en technologische innovatie verder intensiveren met daarnaast agrarische bedrijven die niet verder kunnen intensiveren en gaan kiezen voor extensieve landbouw waarbij wordt gezocht naar nieuwe product marktcombinaties om meer toegevoegde waarde te creëren. Tevens zullen we gaan zien dat er boeren gaan stoppen en al deze ontwikkelingen tezamen betekent meer dan ooit dat interactie tussen overheid en agrarische ondernemers nodig is om te komen tot maatwerk oplossingen om stoppen, extensiveren of verder intensiveren mogelijk te maken.

Design en nieuwe product-marktcombinaties kunnen voor de primaire agrarische bedrijven kansen bieden voor extensiverende alsook voor intensiverende bedrijven en de aan hen verbonden voedselverwerkende industrie. Agri meets Design is daarbij een voorbeeld van de mogelijkheden die er ontstaan op het kruispunt van de agrarische sector en design om te komen tot oplossingen voor maatschappelijke problemen. De kennis die hierover wordt ontwikkeld kan op haar beurt internationaal worden uitgedragen waarbij De Peel een wereldwijde voorbeeldrol zou kunnen vervullen.

Voedselverwerkende (food) sector

De food sector is op nationaal niveau een majeure sector die gaat over eten en drinken in de breedste zin van het woord. Van zakjes snoep tot een fles wijn, vis, zuivel, brood, groente, fruit en vlees nadat het is verwerkt en daarmee (nationaal) een omzet kent van 65 miljard euro en werkgelegenheid biedt aan 130.000 mensen. De vraag naar gezond voedsel met een traceerbare herkomst neemt toe en gemakconcepten winnen terrein.

Voor de food sector liggen er enorme kansen op het raakvlak van food en technologie. Een groeiende wereldbevolking met een groeiende voedselbehoefte biedt enorme kansen aan de voedselverwerkende sector. Technologische innovaties in de Brainport regio bieden daarnaast kansen op het gebied van procesinnovaties in de productie van voedsel, maar ook in de verwerking/verwaarding van reststoffen. Ontwikkeling van producten die specifiek gericht zijn op bepaalde doelgroepen biedt kansen voor productdifferentiatie, die vervolgens wereldwijd kunnen worden weggezet.

Binnen de food sector zijn er in De Peel de afgelopen jaren al de nodige successen behaald in het creëren van een krachtig food-ecosysteem. Zo is er een netwerk opgezet van actoren binnen de food (multiple helix) in de vorm van FoodConnectionPoint, er is een Food & Fresh Lab gecreëerd waar het onderwijs een praktijkomgeving vindt op het gebied van voedselverwerking en is er een Food Tech Park gecreëerd tezamen met een ontwikkelorganisatie Food Tech Brainport die de technologische ontwikkelingen binnen de Food naar een hoger plan tilt.

Biobased business / new business

Biobased business is de afgelopen jaren sterk in opkomst en draait om de verwaarding van reststromen in de agro en food. Hiermee wordt de concurrentiepositie van de sector versterkt door op de kruising van agro en food, nieuwe technologieën te introduceren waarmee reststromen kunnen worden bewerkt. Reststromen worden daarmee omgezet in grondstoffen, nutriënten en mineralen die geschikt zijn voor nieuwe toepassingen.

Voor de biobased ontwikkelingen in De Peel is een kader geschetst in het Innovatieprogramma Agrofood voor Brabant zoals dat is opgesteld door de provincie Noord-Brabant en later nader is uitgewerkt in het Bioboost programma voor Oost Brabant. Deze kadersgeven richting aan de ontwikkeling van biobased business in De Peel.

In de Uitvoeringsagenda Agro & Food zet De Peel richting 2020 in op een uitvoeringsagenda met drie programma's:

- Een vernieuwend agro programma dat samen met agrarische ondernemers invulling geeft aan het bevorderen van ontwikkelingen en investeringen in innovatieve technologie in de primaire landbouw, het vormgeven van nieuwe verdienmodellen en de bevordering van ondernemerschap. Daarnaast zal er ruimte moeten worden gezocht voor de gewenste ontwikkelingen van de agrarische ondernemers in De Peel, van stoppende ondernemers tot duurzaam intensiverende ondernemers.
- Een food programma waarbinnen wordt ingezet op het opzetten van een cluster gericht op de productie van diverse plantaardige inhoudsstoffen uit grond- en reststoffen, het opzetten van een eiwitcluster en het ontwikkelen van gezonde voeding voor bepaalde doelgroepen. Daarnaast wordt er ingezet op marktontwikkeling waarbij wordt gezocht naar nieuwe product-markt concepten, passend bij de ontwikkeling van nieuwe voedingsmiddelen.
- Een biobased / new business programma dat inzet op de crossovers tussen de verschillende lijnen met als kader de biobased/circulaire economie. De focus is gericht op het terugwinnen van plantaardige- en dierlijke inhoudsstoffen, mineralen en meststoffen en brandstoffen/energetische benutting van reststromen.

2.5.2 Automotive

In Nederland is een groot aantal bedrijven actief in de automotive sector en deze bedrijven bevinden zich voor een belangrijk deel in zuid Nederland (50%). De gemeente Helmond heeft zich de afgelopen jaren enorm ingespannen om een spilrol te gaan vervullen in de automotive sector en is erin geslaagd om een automotive campus te ontwikkelen waar partijen als TNO, Fontys, Benteler en de clusterorganisatie Automotive NL zich hebben gevestigd. Daarnaast is de N270 / A270 ingericht als automotive proeftuin waar nieuwe innovaties op het gebied van duurzaamheid en slimme mobiliteit worden getest. Verder vinden ontwikkelingen inmiddels ook hun weg door Helmond, bijvoorbeeld in de vorm van slimme kruispunten wat leidt tot een betere verkeersdoorstroming en voorspelbaardere reistijden.

In de Uitvoeringsagenda Automotive zet De Peel richting 2020 in op het versterken van het innovatief vermogen van de regionale automotive sector. Hierbij wordt er gestreefd naar een doorontwikkeling van de Automotive Campus tot een internationale hotspot op het gebied van slimme en groene mobility. Hiermee fungeert de Automotive Campus als een brandpunt in een regiobreed en internationaal toonaangevend living lab slimme en groene mobiliteit in de regio (C-ITS¹, reizigersinformatie, automatisch rijden, verduurzaming van (stads-)distributie en transport). Vanuit de Automotive Campus wordt tevens ingezet op economische structuurversterking binnen de automotive sector en op het creëren van crossovers tussen automotive en energie (EV/waterstof) en automotive en smart industry (industrie 4.0).

Deze ontwikkelingen op het gebied van automotive kunnen tevens bijdragen aan het oplossen van stedelijke en regionale problemen op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid alsook op het gebied van duurzaamheid en klimaatbeleid (terugdringen van schadelijke uitstoot). Uitvindingen die worden gedaan op de automotive campus kunnen daarnaast ook worden ingezet voor uitdagingen op het gebied van openbaar vervoer, in de vorm van flexibele, vraaggerichte, duurzame openbaar vervoersconcepten.

2.5.3 Slimme maakindustrie

De Peel heeft een sterke vertegenwoordiging van hoogwaardige maakindustrie bedrijven waar door middel van high tech productieprocessen, producten worden gefabriceerd. Deze bedrijven, waaronder textielindustrie, mechatronicabedrijven en metaalbedrijven vormen een belangrijke drager van de economie in De Peel. Deze speerpuntsector focust met name op bedrijven met hoogwaardige productiemiddelen, waarbij zaken als bedrijfskunde, procesmanagement en een hoogwaardig machinepark een centrale rol spelen en eventuele overlap met andere speerpuntsectoren is daarbij niet te voorkomen.

Binnen de slimme maakindustrie in De Peel speelt een aantal onderwerpen, waar bedrijven in veel gevallen solitair op acteren, maar waarbij zeer veel kennis met elkaar gedeeld zou kunnen worden zonder daarmee direct elkaars concurrentiepositie nadelig te beïnvloeden. Zo heeft De Peel bedrijven binnen haar grenzen die voorop lopen op het gebied van: toepassing van industrie 4.0, big data, marketing, product design en circulaire economie (en op het kruisvlak van design en circulaire economie in de vorm van biomimicry). Daarnaast biedt ook internationalisering nadrukkelijk kansen: bedrijven in de Peel kunnen van elkaar leren en gebruikmaken van elkaars contacten wanneer men buitenlandse markten wil betreden.

¹ C-ITS: Coöperatieve Intelligente Transport Systemen

In de Uitvoeringsagenda Slimme Maakindustrie zet De Peel richting 2020 in op een intensivering van samenwerking tussen de maakbedrijven, om samen met hen de mogelijkheden en kansen van marketing, (circulaire) productontwikkeling, industrie 4.0 en internationalisering te verkennen en te benutten. Hierbij zal nadrukkelijk worden gekeken naar de bedrijven die op deze onderwerpen het voortouw hebben genomen en die een voorbeeldrol kunnen vervullen voor anderen. Daarbij zal uiteraard worden aangehaakt bij contacten die vanuit de Brainport regio gelegd kunnen worden alsook gebruik worden gemaakt van de ontwikkelkracht die er vanuit Brainport Development kan worden geboden bij het vertalen van vragen en behoeften van ondernemers in specifieke projecten of programma's.

2.5.4 Zorg

De Peel kent een gevarieerde samenstelling van zorgorganisaties die uiteenloopt van grote institutionele partijen tot kleinschalige, bottom-up opgezette zorgcoöperaties. Alle activiteiten zijn gericht op een gezond en gelukkig leven voor de inwoners van De Peel. In een veranderende samenleving, verandert echter ook de zorgbehoefte: mensen worden steeds ouder en willen zo lang mogelijk zelfredzaam zijn. Hierdoor groeit de vraag naar kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en betaalbare zorg en dit is dé uitdaging waar zorgaanbieders de komende jaren voor staan.

Binnen De Peel heeft een groot aantal zorgaanbieders elkaar recentelijk gevonden onder de paraplu "Peel duurzaam gezond". Hierbij is een samenwerkingsverband gecreëerd dat door samenwerking en afstemming van zorg binnen de keten wil bijdragen aan de kwaliteit van leven in De Peel. Het gedachtengoed van "positieve gezondheid" staat hierbij centraal. Daarnaast werken deze partijen ook samen op het gebied van onderwijs van (toekomstige) medewerkers in de zorg om daarmee ook te investeren in de toekomst van de sector. Met deze brede samenwerking wordt gewerkt aan een integraal zorgaanbod dat de verkokering in het zorgaanbod voor de inwoners van De Peel zal doorbreken. Samenwerken aan een solide zorgaanbod in de regio is daarmee één van de sleuteldoelstellingen in De Peel.

De druk die de publiek gefinancierde zorg de komende jaren zal ervaren, ontstaat vanuit een toenemende behoefte aan zorg met een zo maximaal mogelijke klantwaarde. De klant voert de regie en de beleving van de zorg door de klant is essentieel, wat voor zorgaanbieders betekent dat zij werken aan de realisatie van een maximale klantwaarde, tegen zo laag mogelijke kosten. Hiermee is het effectief en efficiënt inzetten van personeel (de grootste kostenpost in de zorg), waar mogelijk geholpen door technologische innovatie, de koers naar de toekomst. Om deze koers invulling te geven, hebben samenwerkende zorgpartijen in De Peel het initiatief genomen om gezamenlijk een innovatieagenda vorm te geven, die in de loop van 2016 gereed zal zijn en waarin samenwerking, afstemming in de keten en e-Health een belangrijke rol spelen.

In de Uitvoeringsagenda Zorg zet De Peel richting 2020 in op een verdere intensivering van de samenwerking binnen De Peel op met name innovatie en e-Health toepassingen om het hoofd te bieden aan de toekomstige zorgvraag. Het nemen van een voortrekkersrol binnen de Brainport regio is een ambitie waarvan de mogelijkheden verkend zullen worden en waarbij concrete activiteiten en voortgang een essentiële voorwaarde zal zijn. Op deze basis realiseren van een e-Health proeftuin zou tot de mogelijkheden kunnen behoren.

2.5.5 Vrijtijdseconomie

Vrijtijdseconomie is binnen De Peel een breed verankerde sector, uiteenlopend van kleinschalige dagrecreatie tot grootschalige verblijfsrecreatie waarmee een aantrekkelijk Peelbreed aanbod kan worden neergezet. Bezoekers vanuit De Peel maar ook van ver daarbuiten moeten De Peel met al haar kwaliteiten kunnen beleven en de bedrijvigheid daaromheen moet zich verder kunnen ontwikkelen. Samenwerking op Peelniveau creëert meer slagkracht naar buiten toe, maar kan ook binnen De Peel schaalvoordelen opleveren zonder dat dit direct tot concurrentie hoeft te leiden.

De Peel kent een fraai landschap, waarin de afgelopen jaren door gemeenten, waterschap, provincie, Rijk en Europa fors is geïnvesteerd. Dit heeft geleid tot de realisatie van prachtige natuur in diverse ecologische verbindingzones, de aanleg van meanderende beken, zichtbaar gemaakte wijst verschijnselen en recreatieve poorten als ontsluiting van recreatiegebieden. Daarnaast zijn er op een aantal plekken golfbanen ontstaan en hebben musea zich ontwikkeld waar historie en cultuur kunnen worden beleefd (zoals bijvoorbeeld het Vincentre in Nuenen, het Museum Klok & Peel in Asten en het Boerenbondsmuseum in Gemert). Deze parels moeten de komende jaren waar mogelijk verder worden opgepoetst en vooral in de etalage worden geplaatst zodat bezoekers De Peel optimaal kunnen beleven.

In de Uitvoeringsagenda Vrijtijdseconomie zet De Peel richting 2020 in op "de basis op orde en De Peel in de etalage". In meer detail betekent dit dat de recreatieve basisinfrastructuur (routenetwerken) Peelbreed op orde wordt gebracht zodat bezoekers drempelloos door de gehele Peel kunnen recreëren. Daarnaast wordt de informatie over recreatiemogelijkheden slim en laagdrempelig ontsloten en worden er in de verschillende gemeenten initiatieven ontwikkeld om tot een nog aantrekkelijker Peel te komen (landschap, beleving en trekpleisters). Tot slot zullen de marketingstrategieën die per gemeente zijn vormgegeven worden samengebracht onder één Peel paraplu (waarbij ook de lokale strategieën blijven) waarmee De Peel zich profileert naar de wereld. Hierbij wordt ook gekeken naar activiteiten in omliggende gebieden zoals de Limburgse Peel en het Rijk van Dommel & Aa.

2.6 Actielijnen Business & Innovation

Opstellen van uitvoeringsagenda's per speerpuntsector

Per speerpuntsector zal er samen met de sleutelfiguren uit de sector (multiple helix) een uitvoeringsagenda worden vormgegeven met daarin concrete projecten op de korte en middellange termijn. Deze projecten moeten de sector vooruit helpen gebruikmakende van de ingrediënten *samenwerking, technologische innovatie, design en circulaire economie*. Door gebruik te maken van deze ingrediënten ontstaan uitvoeringsagenda's met ambitieuze, gedragen projecten die niet alleen binnen de sector ontwikkelingen op gang brengen, maar ook zullen zorgen voor crossovers. Vanzelfsprekend zullen hier niet alleen nieuwe projecten worden vormgegeven, maar ook reeds lopende initiatieven worden ingepast om daarmee ontwikkelingen allemaal samen te brengen onder dezelfde paraplu.

Organiseren en uitbouwen van deelname van sleutelfiguren aan kennisuitwisseling

Jaarlijks vinden er in de regio evenementen plaats waarbij de Brainport regio wereldwijd in de etalage wordt geplaatst op bepaalde onderwerpen. Zo vinden er jaarlijks onder andere de Dutch Design Week, de Dutch Technology Week en de Dutch Agrofood Week plaats. Deze evenementen bieden enerzijds de kans om innovaties en ontwikkelingen vanuit de bedrijvigheid in De Peel te tonen, maar zijn anderzijds ook hét moment voor sleutelfiguren uit De Peel om te zien wat er elders in de regio of zelfs de wereld beschikbaar is. Hiermee ontstaan kansen voor nieuwe crossovers en innovaties en dit dient maximaal te worden benut. De Peel zet de komende jaren in op een actieve deelname aan deze evenementen en hiertoe zal een concreet programma worden vormgegeven.

Verkenning van kansen in de circulaire economie: hoe komen tot "excelleren in circulaire economie"

Het begrip "circulaire economie" is in veel gevallen niet meer dan dat: een begrip. Maar wat betekent circulaire economie voor overheden en bedrijfsleven in De Peel en op welke wijze kunnen we dat gebruiken om op economisch gebied te excelleren? De Peel zet in op het vergaren en delen van kennis en inzichten over circulaire economie zodat bedrijven en overheden gebruik kunnen maken van nieuwe inzichten, alsook van elkaars inzichten, op dit gebied. Een verkenning van de mogelijkheden van circulaire economie voor de economie van De Peel is de eerste stap op dit vlak.

3 People – Arbeidsmarkt en Onderwijs

Eén van de belangrijkste dragers van een gezonde en responsieve economie is een (bij-)passende beroepsbevolking. Mensen die blijven leren, zich blijven ontwikkelen en zich daardoor blijvend kunnen inzetten is de doelstelling. Zaken als een relatief laag opgeleide beroepsbevolking in De Peel (in De Peel heeft 38% van de beroepsbevolking basis- of lager onderwijs genoten tegenover 30% in zuidoost Brabant en in Nederland) en een stevige opgave om de hoge werkloosheid te temperen maken dat er de nodige uitdagingen liggen in De Peel.

De werkgelegenheid in De Peel is breed verspreid over sectoren met de grootste werkgelegenheid in de sectoren handel, industrie, zorg, zakelijke diensten, bouw, onderwijs en de agrarische sector. Daarbij zijn de agrarische sector, de industrie en de bouw in De Peel bovengemiddeld vertegenwoordigd indien we de werkgelegenheid in De Peel afzetten tegen de landelijke werkgelegenheid.

Wat verder opvalt, is de sterke aanwezigheid van het MKB: van de 23.490 bedrijven en instellingen die in De Peel zijn gevestigd, hoort maar liefst 99,5% tot 99,8% van de bedrijven tot het MKB (namelijk minder dan 200 werknemers). In de gehele Peel zijn slechts 35 bedrijven van de 23.490 die meer dan 200 werknemers hebben en dan gaat het in veel gevallen om zorginstellingen en overheden.

3.1 Verbinden van werkgelegenheid, arbeidsmarkt en onderwijs

Werkgevers zijn de aanjagers van de arbeidsmarkt en ontwikkelingen die bedrijven doormaken hebben direct hun weerslag (positief en negatief) op de arbeidsmarkt. Met de werkgevers dient dan ook actief geschakeld te worden om hun behoefte optimaal aan te sluiten op het aanbod op de arbeidsmarkt. Daarnaast dient er met de werkgevers overlegd te worden om te komen tot een onderwijsaanbod dat is uitgelijnd op de verwachte behoefte de komende jaren.

Om de integrale verbinding tussen onderwijs, arbeidsmarkt en werkgevers te creëren is een bestuurlijke basis gelegd op het niveau van de regio Eindhoven met het recent nieuw ingerichte RAP (Regionaal Arbeidsmarkt Platform). Daarnaast hebben partijen binnen de arbeidsmarktregio Helmond – De Peel met het nieuwe Werkbedrijf Atlant De Peel een organisatie vormgegeven die één loket biedt waar werkgevers terecht kunnen met al hun arbeids(markt)vragen.

Binnen het RAP wordt op bestuurlijk niveau invulling gegeven aan afstemming tussen overheid, bedrijfsleven, onderwijs en vakbonden, waar regionale opgaven worden benoemd en wordt afgestemd op welke wijze deze het hoofd geboden kunnen worden. Het RAP pakt in haar huidige vorm zelf geen concrete acties op, maar laat dat over aan de partijen in het veld zoals bijvoorbeeld het Werkbedrijf Atlant De Peel of Brainport Development waar het bijvoorbeeld gaat om ontwikkelingen die specifiek gericht zijn op techniek binnen het onderwijs. In De Peel is het nu zaak om al deze activiteiten vanuit een economisch perspectief Peelbreed te verbinden en uit te dragen, waar dat nu vaak vanuit het sociaal domein is ingevuld en het raakvlak met economie relatief dun blijkt.

3.2 Versterken van ondernemerschap

Drijvende kracht van de economie in De Peel zijn de MKB-bedrijven, waarbij het ondernemerschap binnen een bedrijf een belangrijke factor vormt voor het succes van het bedrijf. Invulling geven aan bedrijfskunde, marketing, zoeken van nieuwe product marktcombinaties, toepassen van nieuwe technologieën en het zoeken van strategische samenwerkingen legt de basis voor verdere bedrijfsontwikkeling in de toekomst. Dit vraagt echter veel van een ondernemer, waarbij deze zich even dient los te maken van de activiteiten van alle dag, om vooruit te kijken naar de toekomst.

In De Peel onderkennen we het belang van in op een ontwikkeling van ondernemerschap waarbij we ondernemers gaan ondersteunen naar de toekomst te kijken en daarbij de kansen voor de onderneming inzichtelijk te maken. Een ontwikkeling van manager naar ondernemer om daarmee het MKB breed vooruit te helpen.

3.3 Actielijnen People

Verbinden van partijen binnen het domein People in één hecht netwerk

Bestuurlijk hebben partijen binnen dit domein elkaar op het schaalniveau van de regio Eindhoven gevonden in het recent nieuw ingevulde Regionaal Arbeidsmarkt Platform (RAP). Op het schaalniveau van De Peel is daarnaast het Werkbedrijf Atlant De Peel in ontwikkeling dat een sleutelrol zal gaan vervullen bij het verbinden en invullen van behoeftes van de werkgevers. Naast de activiteiten van het Werkbedrijf Atlant De Peel, worden er ook activiteiten ingezet vanuit Brainport Development en langs beide sporen lopen bijvoorbeeld contacten met het onderwijs. Al deze activiteiten en actoren moeten de komende tijd met elkaar verbonden worden zodat er één hecht netwerk ontstaat van actoren binnen het People domein die gezamenlijk werken aan één doel: het creëren van een adaptieve arbeidsmarkt die snel en doelgericht kan inspelen op de behoeftes van de werkgevers.

Versterken van ondernemerschap: investeren in capaciteiten en faciliteren van starters en doorgroeiërs

Verbinden van ondernemers op onderwerpen die essentieel zijn binnen een succesvolle onderneming creëert kansen om van elkaar te leren en "bij de ander af te kijken" wat een onderneming nu juist zo slagvaardig maakt. Het verbinden van ondernemers uit verschillende speerpuntsectoren kan hierbij voor baanbrekende inzichten zorgen, zeker als er geen gevaar bestaat voor onderlinge concurrentie. Identificeren van voorbeeldondernemers is hierbij een eerste stap, waarbij bijvoorbeeld kan worden gedacht aan bedrijfsbezoeken door ambitieuze ondernemers, die op bepaalde onderwerpen bij andere ondernemers op bezoek gaan.

4 Basics – Ondernemers- en Vestigingsklimaat

De Peelregio wil bedrijven een optimaal ondernemers- en vestigingsklimaat bieden. Een goede infrastructuur en ontsluiting, ruimte om te ondernemen en een krachtig en toegankelijk netwerk binnen de regio maar ook daarbuiten is een basisvoorwaarde voor een krachtige en responsieve economie. Deze ambitie betekent dat de gemeentelijke dienstverlening is gericht op het mogelijk maken van ontwikkelingen en dat de gemeente haar invloed aanwent om de infrastructuur in de regio zodanig in te richten dat een landschap van kansen en mogelijkheden ontstaat. Concreet zal er daarmee moeten worden gewerkt aan voldoende en passende ruimte op bedrijventerreinen, een optimale ontsluiting van de regio en hechte netwerken zodat er snel geschakeld kan worden.

4.1 Ruimte voor bedrijven – flexibel en laagdrempelig

Bedrijven moeten in De Peel snel ruimte kunnen vinden voor hun bedrijfsontwikkeling. Dat is de essentie van de ambitie "ruimte voor bedrijven". Voor bedrijven spelen gemeentegrenzen vaak een beperkte rol, hoewel ingeval van MKB-bedrijven vaak wel een binding met een bepaalde gemeente een meerwaarde vormt. In De Peel snel passende bedrijfsruimte kunnen "leveren" aan bedrijven zonder dat bedrijven tegen een verdragende hoeveelheid regels aan lopen zorgt ervoor dat bedrijven snel kunnen schakelen en ontwikkelen. Dit vraagt echter wel een open afstemming tussen de verschillende Peelgemeenten op het gebied van uitgeefbare bedrijventerreinen alsook een stroomlijning van het vergunningsproces binnen elke gemeente. De meerwaarde van nieuwe bedrijfsvestigingen en het faciliteren van bedrijfsgroei voor de werkgelegenheid en economische groei in De Peel dient daarbij nadrukkelijk onderkend te worden.

4.2 Optimale ontsluiting – fysiek én digitaal

Voor bedrijven die in De Peel zijn gevestigd, alsook voor bedrijven die zich potentieel in De Peel gaan vestigen, is het essentieel dat zij snel ontsloten zijn. De ligging van De Peel ten opzichte van België en Duitsland is ideaal, mits men snel en met een voorspelbare reistijd van en naar De Peel kan reizen. Dit geldt zowel voor het wegverkeer als voor het openbaar vervoer én in toenemende mate voor digitaal verkeer. Voor bepaalde bedrijvigheid is daarnaast ook een goede ontsluiting over water vereist en dat speelt met name voor bedrijvigheid in Laarbeek, Helmond, Asten en Someren. Het belang van een goede ontsluiting van De Peel is enorm, want ze vormt de drager voor de groei van de bestaande bedrijvigheid alsook voor de vestiging van nieuwe bedrijvigheid in De Peel. Bedrijvigheid die zorgt voor werkgelegenheid en welvaart in de regio, waarbij wel dient te worden gezien op welke wijze de ontsluiting kan worden mogelijk gemaakt met zo min mogelijk negatieve effecten voor de omgeving, bijvoorbeeld door gebruik te maken van nieuwe mobiliteits- of vervoersconcepten.

4.3 Ruimte voor logistieke dienstverlening

Een sector die sterk in ontwikkeling is, is de logistieke sector die zeker in een maakregio als De Peel een belangrijke faciliterende rol vervult. Bedrijven richten zich op hun primaire proces en vertrouwen voor de logistiek op logistieke partners die dichtbij gevestigd zorgdragen voor warehousing, voorraadbeheer en maatwerk levering. Waar De Peel nooit de rol van logistieke hub zal willen of kunnen vervullen zoals bijvoorbeeld Venlo dat doet, mag de waarde van ondersteunende logistieke dienstverlening voor de primaire bedrijvigheid van De Peel niet worden onderschat. Hier dient in de inrichting van bedrijventerreinen alsook bij de ontsluiting van de regio nadrukkelijk rekening mee gehouden te worden.

4.4 Actielijnen Basics

Eén bedrijventerreinenstrategie en –programming voor de Peel

In De Peel wordt richting 2020 ingezet op de ontwikkeling van bedrijventerreinen die optimaal aansluiten bij de wensen van het bedrijfsleven. Daarbij gaan gemeenten gezamenlijk om tafel om voor de gehele Peel te komen tot een optimale mix van beschikbare bedrijfslocaties zonder lokale tekorten of overschotten die aansluit bij de behoefte van de lokale arbeidsmarkt. Daarnaast kan middels deze strategie worden aangesloten op de provinciale bedrijventerreinenprogramming zodat De Peel haar werklocaties optimaal kan inrichten op de voorziene ruimtevraag in de komende jaren. Hierbij zal worden gekeken naar nieuw te realiseren werklocaties alsook naar de revitalisering of herontwikkeling van bestaande bedrijventerreinen.

Binnen de afstemming om te komen tot één bedrijventerreinenstrategie en –programming, hebben gemeenten ook de mogelijkheid om vragen van het bedrijfsleven Peelbreed met elkaar te delen en daarmee te komen tot een snelle en optimale plaatsing van bedrijven die zoeken naar een nieuwe vestigingslocatie. Hiermee kunnen bedrijven snel binnen De Peel worden gehuisvest, waarmee de economie in De Peel als geheel verder wordt versterkt. In deze Peelbrede bedrijventerreinenstrategie en –programming zal tot slot ook nadrukkelijk aandacht worden besteed aan de passende inpassing van logistieke bedrijven die een belangrijke ondersteunende rol vervullen voor bedrijven binnen de speerpuntsectoren.

Opstellen van een bereikbaarheidsagenda voor de MRE-regio + bereikbaarheidsakkoord

Eind 2015 heeft de regio Eindhoven in samenwerking met de provincies Brabant en Limburg en de grote gemeenten uit West Brabant het Bidbook Bereikbaarheid Zuid Nederland opgesteld. Hierover is ook overeenstemming bereikt met het Rijk. Een van de onderdelen uit het Bidbook is dat de regio Eindhoven een bereikbaarheidsakkoord zal sluiten met de provincie voor het gebied waar de Ruit oorspronkelijk een oplossing voor moest bieden (Brainport Oost). Om te kunnen komen tot dit bereikbaarheidsakkoord, wordt er eerst een bereikbaarheidsagenda opgesteld voor de hele regio Eindhoven. Op basis van deze agenda zullen vervolgens afspraken worden gemaakt over financiering met de provincie o.a. in het bereikbaarheidsakkoord Brainport Oost.

De bereikbaarheidsagenda zal bestaan uit een visie, een afsprakenkader en een uitvoeringsprogramma. Uitgangspunten van de visie zijn: co-modaliteit in netwerken en knooppunten, autoverkeer naar de randen en bundeling in het gebied, verbeteren fiets- en OV netwerk en leefomgevingskwaliteit. Het uitgangspunt Autoverkeer naar de randen en bundeling in het gebied betekent voor de Brainport Oost regio dat de ontwikkelingen op de A67 en N279 (wat in het Bidbook aparte projecten zijn) van groot belang zijn voor het bereiken van de bereikbaarheidsdoelen/ambities. De ontwikkelingen rondom mobiliteit maken tot slot dat De Peel ook heel goed als living lab kan gaan fungeren rondom smart mobility wat in de bereikbaarheidsagenda verder gestalte zal moeten krijgen.

Realisatie van breedband internet in de gehele Peel

Startschot voor dit initiatief is begin 2016 gelost met de toekenning van een financiering door de BOM aan een partij die gaat zorgdragen voor een verglazing van het buitengebied. Vanuit De Peel dient dit initiatief nauwgezet gevolgd te worden, danwel benaderd te worden om te komen tot een volledig dekkend breedband netwerk in De Peel waarmee voor alle bedrijvigheid in De Peel de vereiste infrastructuur aanwezig is. Dit is namelijk een basisvoorwaarde om richting de toekomst slagen te kunnen maken op bijvoorbeeld het gebied van verdergaande automatisering, ontwikkelingen rond big data, industrie 4.0 en nieuwe product-marktcombinaties die intensiever gebruik maken van internet.

5 Governance - een faciliterende en stimulerende overheid

Het creëren van een ecosysteem voor een adaptieve economie in De Peel is de opgave die in De Peel, als onderdeel van de Brainport regio, is bepaald. Deze taak rust op de schouders van alle multiple helix partners in De Peel, maar basisvoorwaarde daarbij is een faciliterende en stimulerende overheid, die scherp aanvoelt waar ondersteuning is gewenst en waar marktpartijen het stokje dienen over te nemen. Daarbij is dit vaak geen "zwart-wit" situatie maar een grijs gebied waarin partijen continu met elkaar samenwerken en het stokje overgeven.

Partijen als Brainport Development, Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging (BZW), gemeenten, Metropoolregio Eindhoven, Waterschap Aa & Maas, onderwijsinstellingen, zorgorganisaties, Werkbedrijf Atlant De Peel, etc., etc., acteren met hun eigen doelstellingen in De Peel, waarbij deze doelstellingen niet zelden de doelstellingen uit deze agenda overlappen. Deze partijen hebben gezamenlijk de invloed en slagkracht om bruggen te slaan naar Europa, Rijk en provincie om daar inzichten (beleid) en middelen (subsidie) op te halen en deze beschikbaar te maken voor De Peel. Het verbinden en met elkaar in lijn brengen van deze invloed, slagkracht en doelstellingen is een belangrijk onderdeel van de governance in relatie tot deze agenda in De Peel.

Het creëren van een netwerk met korte lijnen tussen partijen, waar alle partijen trots onderdeel van uitmaken en dat door de buitenwereld wordt gezien en herkend, is een basis om naar de toekomst te excelleren. De realisatie van een dergelijk ecosysteem wordt door de overheid opgestart (governance) en vervolgens zullen er lijnen worden gelegd naar alle in De Peel betrokken partijen om te komen tot dat gewenste hechte (multiple helix) netwerk.

5.1 Stimuleren, faciliteren en ondersteunen van samenwerking

Het belang van een Peelbreed multiple helix netwerk van sleutelfiguren is evident en de rol van de overheid in dat netwerk is tweeledig: in de eerste plaats is ze een belangrijk lid van het netwerk (gemeenten, regio en provincie) maar daarnaast is ze ook een belangrijk facilitator van een dergelijk netwerk. De overheid geeft daarmee namelijk invulling aan het bedrijfsbelang overstijgende niveau om te komen tot een vitale en responsieve economie in De Peel.

Sectoren, ketens, multiple helix partijen – één alles doorkruisend netwerk van contacten die op de hoogte zijn van elkaars ambities en capaciteiten waar snelle verbindingen leiden tot het creëren en verzilveren van nieuwe kansen. Dat is het doel voor De Peel waarmee een hecht netwerk wordt gevlochten dat de basis vormt voor samenwerking. Samenwerking gebaseerd op onderling vertrouwen en gedeelde ambities met partijen binnen De Peel én buiten De Peel waarbij de overheid een belangrijke rol als verbinder op zich neemt.

5.2 Aanjagen van nieuwe ontwikkelingen

De speerpuntsectoren zullen worden ondersteund in het vormgeven van uitvoeringsagenda's waarin zij de innovatie en ontwikkeling binnen hun speerpuntsector concreet invulling geven. Zodra deze uitvoeringsagenda's gereed zijn, zal er vanuit de governance lijn ondersteuning worden geleverd aan de ontwikkeling van de initiatieven uit die programma's, waarbij dit kan gaan om het creëren van nieuwe samenwerkingsverbanden, het ondersteunen van concrete projectontwikkeling, het ondersteunen van de route naar financieringsbronnen of investeringsfondsen (o.a. subsidiegelden) of het Peelbreed tonen en positioneren van initiatieven. Daarnaast worden er middelen gereserveerd waar partijen een beroep op kunnen doen in de opstartfase van hun initiatief (zogenaaamde aanjaaggelden) waarmee de eerste aanloopfase kan worden gefinancierd. Tevens kan er voor gekozen worden dit aanjaagfonds te gebruiken als cofinancieringsfonds ingeval van Europees gesubsidieerde projecten om het laatste "duwtje in de rug te geven". Voorbeeld van een reeds bestaand "anjaagfonds" is het ondernemersfonds Helmond.

5.3 Uitdragen en promoten van De Peel

"De Peel is veel te bescheiden" is een veelgehoorde kreet in De Peel en daarbuiten. Het is tekenend voor het karakter in De Peel, waarbij men liever eerst zaken realiseert en vervolgens pas (eventueel) "de grote broek aantrekt". Deze valse bescheidenheid is een horde die De Peel voor eens en voor altijd dient te nemen als het gaat om economische ontwikkeling. "De Peel maakt het in Brainport" is iets om trots op te zijn en waar vele partijen aan bijdragen. Het wordt hoog tijd dat partijen dat ook zo gaan ervaren en beleven, én ook als zodanig aan de wereld worden getoond! Binnen de pijler governance is het uitdragen van deze parels in De Peel en de promotie van De Peel als geheel naar de buitenwereld toe een belangrijk element.

5.4 Feiten en cijfers op orde

Een belangrijke lijn binnen de governance pijler van deze agenda is het op orde brengen en houden van feiten en cijfers. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan cijfers op het gebied van omzetten, toegevoegde waardecreatie, investeringen in R&D, werkgelegenheid, etc.. Het kunnen geven van een cijfermatige en statistische onderbouwing van ambities en prestaties is een basisvoorwaarde voor toekomstig excelleren. Deze feiten en cijfers dienen voor De Peel te worden verzameld én ontsloten zodat alle partijen in de hele Peel ervan gebruik kunnen maken. Op basis van gedegen cijfers, kan De Peel ook naar de buitenwereld toe bepaalde prestaties tonen danwel urgenties cijfermatig aantonen. De gemeente Helmond heeft een afdeling die zich richt op statistisch onderbouwde feitenweergave en hier zo wellicht bij kunnen worden aangesloten.

5.5 Actielijnen Governance

Opbouwen van een sleutelfigurennetwerk in De Peel

Een zeer belangrijke activiteit die dient te worden ingevuld is het vlechten van een fijnmazig, cross sectoraal netwerk van sleutelfiguren in De Peel bestaande uit bedrijfsleven, overheid, onderwijs, werkbedrijf én partijen buiten De Peel die relevante ontwikkelingen ondersteunen of aanjagen. Aangezien ontwikkelingen veelal niet meer sectoraal of binnen een keten ontstaan maar overal dwars doorheen lopen, maakt een hecht netwerk van contacten, gekende ambities, doelstellingen en capaciteiten van partijen de slagkracht van de Peelregio. Snel verbindingen leggen tussen ambities en capaciteiten geeft ontwikkelingen een vlucht, die vervolgens als voorbeelden dienen voor nieuwe ontwikkelingen.

Creëren van aanjaagcapaciteit en ondersteuning voor initiatieven uit de uitvoeringsagenda's

Initiatieven op gang helpen wordt ingevuld door het creëren van aanjaagcapaciteit op Peelniveau. De speerpuntsectoren worden ondersteund bij het vormgeven van hun uitvoeringsagenda's, om daarmee de kansen op onderlinge aansluitingen te maximaliseren en de verschillende programma's niet met elkaar uit de pas te laten lopen. Hiermee wordt een uitgelezen startpunt gecreëerd voor nieuwe crossovers, die toch stevig in de uitvoeringsagenda's worden verankerd. Binnen de verschillende uitvoeringsagenda's zullen initiatieven worden vormgegeven, waarbij aanjaagcapaciteit vanuit de Governance pijler zal worden geleverd. Dit kan worden gedaan door aanjaagcapaciteit vanuit De Peel in te zetten (gemeenten, BZW, Brainport Development) of deze van buitenaf te betrekken (provincie Noord-Brabant, BOM) maar dit dient in elk geval vanuit De Peel te worden georganiseerd. Deze aanjaagcapaciteit zal ondersteuning leveren bij het vormen van samenwerkingsverbanden, het concreet uitwerken van projecten inclusief sluitende begrotingen, het leggen van nieuwe verbindingen en het aantrekken van financiering (o.a. subsidiegelden). Daarnaast zullen er middelen worden gereserveerd om projecten in de opstartfase financieel te kunnen ondersteunen en "op gang te helpen". Door deze middelen op Peelniveau te reserveren, kunnen deze laagdrempelig en snel worden ingezet.

Positioneren van De Peel – beeldvorming / imago als de regio die "het maakt in Brainport"

De Peel is een krachtige regio die onderdeel uitmaakt van de Brainport regio, met een solide MKB dat op een breed speelveld actief is. Het is een regio die trots op zichzelf mag zijn en dit dient te worden gevoeld en uitgedragen door bedrijven, medewerkers van bedrijven, overheidsmedewerkers, bestuurders, studenten en scholieren en de inwoners van De Peel. "De Peel maakt het in Brainport!" en dit moet op een actieve manier worden uitgedragen. Hiervoor zal een pragmatisch communicatieplan worden opgesteld en uitgerold.

Opstellen van een Peel Monitor die de economische prestatie van De Peel periodiek meet en toont

Naar voorbeeld van de Brainport Monitor zal er in De Peel een Peel Monitor worden vormgegeven waarin gegevens rond de prestaties van de economie in De Peel periodiek worden getoond. Er dient namelijk gemeten te worden hoe goed het economisch ecosysteem in De Peel functioneert of zelfs excelleert en waar verdere verbeteringen nodig zijn. Deze prestaties vormen enerzijds een basis voor verdere ontwikkelactiviteiten maar anderzijds ook dé basis voor regionale trots. Er blijkt in De Peel namelijk het nodige gepresteerd te worden maar dit wordt echter niet actief periodiek gemeten en het wordt al helemaal niet overzichtelijk gepresenteerd.

